

گزارش پنجمین گردهمایی جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران

زهرا باقری شاد

تحریم انتخابات و تاکید بر همگرایی جمهوری خواهان

پنجمین گردهمایی سه روزه سراسری جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران ۱۷ مه در هانور آلمان آغاز شد. روز نخست به سمیناری عمومی با حضور حدود ۱۰۰ تن از فعالین سیاسی اختصاص داشت که میزبان سیزده سخنران از ۱۲ جریان سیاسی بود که در دو میزگرد سیاسی به بحث و گفتگو با یکدیگر پرداختند.

پنجمین گردهمایی سه روزه سراسری جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران ۱۷ مه در هانور آلمان آغاز شد.

روز نخست به سمیناری عمومی با حضور حدود ۱۰۰ تن از فعالین سیاسی اختصاص داشت که، میزبان سیزده سخنران از ۱۲ جریان سیاسی بود که در دو میزگرد سیاسی به بحث و گفتگو با یکدیگر پرداختند.

در ابتدای برنامه ناهید جعفرپور، از اعضای شورای هماهنگی جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران ضمن خوشامدگویی به شرکت کنندگان در این گردهمایی و اعلام دقیقه ای سکوت به یاد زندانیان سیاسی در بند و جان باختگان راه آزادی، جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران را به عنوان نیرویی که در پی گذار از جمهوری اسلامی به نظامی لائیک و دمکرات است، یک جنبش تثبیت شده خواند و گفت: "جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران نزدیک به یک دهه از عمر خود را همچون جریانی رادیکال در جامعه نظری و پراکنده جمهوری خواهان تثبیت کرده و این در شرایطی است که تشتت نظری و پراکندگی جمهوری خواهان و دشواری های فعالیت سیاسی در تبعید آن هم در نبود جنبش های توده ای قدرتمند در کشور، چالش های جدی پیش روی فعالیت های سیاسی ما قرار داده است. چرا که در شرایط دشوار

کنونی، نیاز به روز کردن نظرات و جستجوی رویکردی موثرتر برای گسترش گفتمان های دمکراسی و لائیسیته در شرایط امروز دوچندان شده است. از این رو ما تلاش کردیم در این برنامه سه روزه به بررسی مشکلات، راهکارها و گسترش گفتگو با دیگر نیروها به حد توان خود پردازیم و دو میزگرد امروز را در همین راستا سازمان داده ایم..

او افزود: " تا کنون از جمله ، اتحاد جمهوری خواهان ایران، اتحاد برای پیشبرد سکولار دمکراسی در ایران، ، حزب دمکرات کردستان ایران، حزب کومله ایران، شواری موقت سوسیالیست های چپ ایران، اتحاد فدائیان ایران، اتحاد فدائیان خلق ایران- اکثریت، و نمایندگان سازمان جمهوری خواهان ایران و مجامع اسلامی ایرانیان در خارج، پیام های همبستگی خود را برای گردهمایی پنجم ما ارسال و اعلام کرده اند.

در پایان ناهید جعفر پور اضافه کرد از تعدادی از فعالان جنبش زنان برای شرکت در میزگردها دعوت شده بود که متأسفانه بدلیل تلاقی آن با دیگر کنفرانس ها امکان حضور نیافتند. او همچنین اضافه کرد که همه سازمان ها خود نماینده گروه خود را انتخاب کرده اند و تنها از آقای رضا علیجانی به صفت فردی برای شرکت در سمینار روز اول دعوت شده است.

سپس فردوس میرآبادی از سوی تبجا، واحد هانور جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران و کارگاه ایرانیان در هانور که مسئولیت برگزاری گردهمایی در محل را برعهده داشتند، ضمن خوش آمدگویی، مبانی پایه ای "جدل" را مورد تاکید قرار داد.

میزگرد بررسی اوضاع سیاسی، انتخابات ریاست جمهوری و راه کارهای گذار از جمهوری اسلامی

رضا علیجانی از طیف ملی مذهبی، اکبر سیف از جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران، عبدالرضا کریمی از حزب دمکرات کردستان ایران، نادرعصاره از اتحاد فدائیان خلق ایران، محمد مصری از حزب کومله و علی پورنقوی از سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)، شرکت کنندگان نخستین میزگرد با موضوع انتخابات ریاست جمهوری، اوضاع سیاسی و اجتماعی در ایران و راهکارهای گذر از جمهوری اسلامی بودند. این میزگرد با صحبت های شیدان وثیق، گرداننده میزگرد آغاز شد. او گفت: " اعضای اپوزیسیون - خودشان را آماده کرده بودند تا یک نه بزرگ

بگویند به انتخابات . اما الان از راست تا چپ برخی بر این باورند که باید حمایت -حتی حمایت فعال- داشته باشند از انتخابات، برخی معتقدند در شرایطی فعلی ممکن است شکاف هایی در حکومت به وجود بیاید که به نفع مردم تمام شود. و برخی هم افرادی هستند که من اسمشان را می گذارم جمهوری خواهان رادیکال و ضد سیستمی که در خط تحریم هستند و اعتقادی به این تغییرات ندارند. البته بعضی از آنها به عدم شرکت در انتخابات معتقد هستند اما تحریم را مطرح نمی کنند. پرسش ما در این میزگرد این است که افراد حاضر در این میزگرد آیا انتخابات را تحریم می کنند یا در آن شرکت خواهند داشت؟ چرا تحریم یا چرا شرکت؟ دوم؛ موضع اپوزیسیون در این باره چه باید باشد؟ سوم؛ آیا اختلافات درون حاکمیت به تضعیف آن خواهد انجامید یا برعکس کمک می کند به استمرار آن؟ و چهارم؛ شخصا عبور از جمهوری اسلامی را چگونه می بینید؟ آیا این عبور با نوعی از تحولات کم کم تحقق پیدا کند یا با نوع دیگری مثلا رشد جنبش های اجتماعی و منجر شدن به قیام و انقلاب باید آن را دنبال کرد؟".

رضا علیجانی: از کاندیدایی که به روند دمکراتیک شدن جامعه کمک کند حمایت می کنم

رضا علیجانی، فعال ملی - مذهبی نخستین سخنران این میزگرد گفت: " مهمترین مساله این انتخابات برای اپوزیسیون خارج از کشور تمرین دمکراسی است. انتخابات، مساله روزمره ما ایرانیانی نیست که خارج از کشور زندگی می کنیم. بنابراین باید با شاخص های دیگری این مساله را بررسی کنیم. انسان وقتی در زندان زیاد می ماند کم کم ارتباطش با جامعه قطع می شود؛ خارج از کشور هم همینطور است. وقتی انسان می خواهد روی آرمان های خودش بماند گارد دفاعی می گیرد تا روی هویتش باقی بماند. از این رو هرچه انسان بیشتر در خارج از کشور بماند از عقل عملی مرتب به سمت عقل نظری پیش می رود."

او بحث خود را با یک مثال ادامه داد و افزود: " فرض کنیم که ما می خواهیم ماشین بخریم و باید بین یک پراید، پژو و بنز یکی را انتخاب کنیم. من به لحاظ نظری مزیت های بنز بر پژو و پژو بر پراید را می دانم. اینها دانش و معلومات من است. این را می توانم به دیگری هم منتقل کنم. ملاک من اینجا حقیقت است. باید گزاره های درست و واقعی را بدانم و به دیگری منتقل کنم. اما وقتی بخواهم ماشین بخرم بر اساس دانسته هایم تصمیم نمی گیرم. براساس حساب جیبم تصمیم می گیرم. اینجا از عقل نظری وارد عقل عملی می شوم.

نسبت بین ارزش و برنامه اینجا مشخص می شود. ما می توانیم سمینار بگذاریم و بحث کنیم روی جمهوری اسلامی، روی سکولاریسم. اما یک وقتی ما می خواهیم عمل کنیم. انتخابات یک عمل جمعی است. در بحث انتخابات باید این دو را از هم تفکیک کنیم. اگر اینگونه عمل نکنیم ما فقط یک فیلسوف هستیم، یک تحلیلگر و یک روزنامه نگار و نویسنده".

علیجانی با تاکید بر اینکه باید به دنبال برنامه بود و نه در پی اثبات ضرورت ها گفت: " ما ملی مذهبی ها با ولایت فقیه مشکل داریم. در انتخابات ۷۶ هم شعار مهندس سحابی این بود که دین در سیاست نمی تواند دخالت کند ، ایدئولوژی ها باید پشت در دولت باقی بمانند. تا اینجا و در این بحث نظری ما ملی مذهبی ها زیاد با شما تفاوت نداریم . اما ما دنبال این نیستیم که اثبات کنیم مثلا بنز بهتر از پراید است؛ این را که همه می دانیم. اگر یک کاندیدا به این مشی آگاهی بخشی کمک کند و به روند دمکراتیک شدن جامعه؛ من از او حمایت خواهم کرد".

✘ در پایان این میزگرد علیجانی اضافه کرد: " مردم ایران از جمله مردم کرد هم با عقل معاش با زندگی روزمره شان برخورد می کنند. کردستان ایران در چند انتخابات اولین یا دومین یا سومین مشارکت را داشت. کردستان ایران به علت ایجاد بازارهای مرزی و بالا رفتن سطح تحصیلات مردم کرد شرایطش تغییر کرده. الان جامعه مدنی کرد یک رای دارد رهبران کرد یک رای دیگر دارند و یک بخشی از رای ها هم سیال هستند. من از اینکه ما اصالت ارزش هایمان را حفظ کنیم دفاع می کنم. اما اساسا با احساسات نمی شود حرف زد. ما می توانیم رویاهای شیرینی را بگوییم و خود و دیگران را به خواب فرو ببریم. اما رهبری یک جریان مسئولیت دارد. من نمی توانم به زندگی روزمره مردم در ایران بی اعتنا باشم. کشور ما تحت خطر جنگ و تحت فشار اقتصادی است. در ایران نزدیکترین راه به دمکراسی، ایجاد رفاه برای مردم است نه فقر مردم. ما نیاز به رفاه نسبی و حداقلی برای جامعه داریم. دوم نیاز به فضای حداقلی برای فعالان سیاسی داریم. بنابراین اگر کاندیدایی باشد که یک مقدار فضای اجتماعی ایجاد کند ما چه با دستکش برویم به او رای بدهیم چه با دسته گل فرقی نمی کند. استراتژی ناموسی نیست و انتخابات هم پایان تاریخ نیست."

اکبر سیف: اپوزیسیونی که به حقوق بشر معتقد است در انتخابات شرکت نمی کند

اکبر سیف، دیگر سخنران این میزگرد و از اعضای جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران در واکنش به سخنان علیجانی، انتخابات ایران را یک پدیده منحصر به فرد دانست که هیچ شباهتی با انتخابات در جوامع غیردینی و غیرمسلکی ندارد. او با تاکید بر اینکه نمی توان چنین انتخاباتی را فرمایشی نامید بلکه می توان آن را کشاکشی در سطح قدرت و جامعه قلمداد کرد گفت: " اینجا یک کشاکشی در سطح قدرت و جامعه در جریان است. درست است که می خواهند انتخابات را مهندسی کنند و شکلی از تقلب در این مسیر همیشه وجود داشته اما به این راحتی هم نیست. بخشی از مردم ما به دلیل گرفتاری هایی که در زندگی معیشتی و تامین حداقل های زندگی شرافتمندانه دارند فرصت اندیشیدن ندارند. آنها از سر ناگزیری بین بد و بدتر یکی را انتخاب می کنند. این برای من قابل فهم است و به آن احترام می گذارم. اما من از موضع اپوزیسیون حرف می زنم. اپوزیسیون که به دمکراسی و حقوق بشر معتقد است و اینها را فقط کلمه نمی داند. در یک انتخاباتی که به آن ترتیب برگزار می شود و دست کم چهار نفر از کاندیداهای آنها تحت تعقیب بین المللی هستند من به عنوان یک شهروند نمی توانم شرکت کنم. شهروندی که فرصت دارد فکر کند و آن پرنسیب ها را فقط کلمه نداند".

اکبر سیف با تاکید بر وضعیت بحرانی و خطرناک ایران افزود: " در اگر بر همین پاشنه ها بچرخد آینده مملکت تیره و تار است. مسئولان نظام و کاندیداهای از جمله هاشمی رفسنجانی که از پایه گذاران این نظام است عامل این وضعیت هستند. من فکر می کنم که اپوزیسیون باید به بهانه همین انتخابات که نه فرمایشی بلکه یک مضحکه انتخاباتی است حرف هایش را به جامعه بزند و خواست هایش را مطرح کند. نه خواست های حداکثری بلکه خواست های حداقلی شامل اینکه موسوی و کروبی و بقیه زندانیان سیاسی باید آزاد شوند و همچنین آزادی احزاب تامین شود.

نادر عصاره: موضع جمهوری خواهان در انتخابات نباید به انشقاق آنها منجر شود

نادر عصاره، عضو اتحاد فدائیان خلق ایران در ادامه این میزگرد تاکید کرد که مساله "نامنی" در جامعه ایران بسیار مهم است و نباید آن را نادیده گرفت. او گفت: " مسائل معیشتی، تحریم ها و مسائل امنیتی در ایران به گونه ای است که در بررسی این بحث نباید آنها را نادیده بگیریم. از سوی دیگر کشاکش درون رژیم روز به روز حادثتر می شود. هر گروه از این جناح بندی ها در پی این است که راه

حل خودش را تحمیل کند. به این ترتیب شکاف های درونی حاکمیت به طرفی می رود که شاید استبداد دینی و نظامی انتهای این قضیه باشد.

به گفته عصاره، این انتخابات، انتخاباتی نیست که در رابطه با حق حاکمیت مردم باشد بلکه بیشتر به عنوان یک مساله تبلیغاتی از آن بهره برداری سیاسی می شود. او افزود: بخشی از جامعه ما اگر انتخاباتی صورت گیرد که هاشمی در آن شرکت کند به او رای خواهند داد چون به هر جهت فکر می کنند این شاید مفری باشد تا از این محصمه بتوانند بیرون بروند. در این دوره از انتخابات تعدادی بسیار زیادی هم آن را تحریم خواهند کرد چون در خاطره آنها صندوق های خون آلود دوره گذشته هنوز زنده است. اما اپوزیسیون در اصل حذف شده است که باید در کنار اعتراض به مسائل دیگر نسبت به حذف شدنش از جامعه اعتراض کند."

او با تاکید بر اینکه جمهوری خواهان تلاش می کنند صدای مشترکشان را بلند کنند گفت: " این موضع نباید طوری باشد که به انشقاق درون جمهوری خواهان منجر شود"

پورنقوی: مناسبات جامعه با کاندیداها را رصد کنیم

علی پورنقوی، از اعضای اتحاد فدائیان خلق ایران - اکثریت- هم در صحبت های خود بر ممانعت از ایجاد شکاف بین نیروهای جمهوری خواه تاکید کرد و با بیان اینکه موضوع رای دادن به هاشمی رفسنجانی برای او منتفی نیست گفت: " حتی اگر تحلیل ها ایجاد کنند که به هاشمی رای داده شود ما باید از ایجاد شکاف بین نیروهای جمهوری خواه جلوگیری کنیم. موضوع رای دادن به هاشمی برای من نیز منتفی نیست هرچند که نمی گویم باید این کار را بکنیم. من اگر صحبت های آقای علیجانی را درست فهمیده باشم او از سه تیپ عمومی سیاست پردازی حرف زد؛ سیاست پردازی ایدئولوژیک، منطقی و تحلیلی. انتقاد علیجانی در واقع از سیاست پردازی ایدئولوژیک و منطقی و در مقابل، دعوت به سیاست پردازی تحلیلی بود. برای سازمان ما و من موضوع سیاست گذاری درباره انتخابات موضوع روشنی بوده و هست. چرخ انتخابات ایران بازیچه های مختلفی با خود دارد. من حرفم این است در جریان آنچه که در یک ماه آینده اتفاقا خواهد افتاد پیشاپیش نه شرکت در انتخابات را تبلیغ کنیم و نه تحریم آن را. بلکه مناسباتی را که جامعه با کاندیداها اتخاذ می کند به صورت دقیق رصد کنیم..

عبدالرضا کریمی: به جای تحلیل جمهوری اسلامی، اپوزیسیون را آنالیز کنیم

عبدالرضا کریمی، عضو حزب دمکرات کردستان ایران سخنران بعدی بود و

تاکید کرد موضع او و حزبش عدم شرکت در این انتخابات است. او در اینباره گفت: "ما به جای اینکه رژیم را آنالیز کنیم ابتدا باید خودمان را آنالیز کنیم که ببینیم چه نیرویی می توانیم برای تغییر دادن وضعیت فعلی ایجاد کنیم.

او با اشاره به بحث های مطرح شده از سوی علیجانی گفت: " بحث های فلسفی که آقای علیجانی مطرح کردند خیلی جالب بود. اما این اصل تجاری آیا در همه موارد صادق است؟ وقتی در جامعه ای هستم که آدم حساب نمی کنند، زبانم را نمی پذیرند و حقوق ابتدایی یک انسان را هم ندارم باید چه کنم؟ اساسا مدارا با چنین وضعیتی کفران نعمت است."

کریمی افزود: " وجود چه مقدماتی در ذهن های ما باعث شده به چنین استنتاجی برسیم که با حکومتی مثل دولت های اروپایی طرف هستیم و می شود با شرکت کردن در انتخابات آن به نتیجه ای رسید؟ حکومت ایران برای کدام یک از ما ارزش قائل است؟ چرا می گوئیم هاشمی ممکن است بهتر باشد؟ یک دلیلی باید داشته باشیم که چرا خوب است؟ چه تغییری ایجاد می کند؟ بهتر است به جای آنالیز حکومت، ببینیم ما به عنوان اپوزیسیون چه نقاط مشترکی داریم. یکبار به مردم نگفتیم که این دمکراسی که ما می گوئیم چی هست و چه چیزی آن را تضمین می کند".

محمد مصری: مردم کردستان به هاشمی رفسنجانی رای نمی دهند
آخرین سخنران این میزگرد محمد مصری، عضو حزب کومله کردستان ایران بود که تاکید کرد حزب کومله به احتمال قوی شرکت در این انتخابات را هم تحریم خواهد کرد. او با بیان اینکه حزب کومله هیچ وقت بر تحریم یا بر اینکه حتما در انتخابات شرکت کنیم اصرار نداشته است گفت: " با وجود اینکه در بیشتر موارد انتخابات جمهوری اسلامی را تحریم کردیم هیچ وقت اصرار به تحریم یا شرکت در انتخابات مدنظرمان نبوده است. البته به احتمال قوی - هرچند تا به حال اطلاعیه نداده ایم - این انتخابات را هم تحریم خواهیم کرد. اما مساله اساسی این است که با شرکت یا تحریم ما چه نتیجه ای حاصل می شود؟

او با بیان اینکه در ایران وضعیت سیاسی هم در زمینه داخلی و هم در زمینه گرفتاری حکومت با مردم هم در زمینه بین المللی وخیم شده اما با وجود همه اینها وضعیت سیاسی چنان تغییری نکرده است افزود: " تغییری در وضعیت سیاسی ایجاد نشده که امیدوار باشیم که می توانیم با شرکت خود در جامعه تغییر بیشتری ایجاد کنیم. در این

شرایط ما بر اساس اینکه چه تاثیری می توانیم بگذاریم باید تصمیم بگیریم. وقتی اپوزیسیون بگوید در انتخابات شرکت کنیم یعنی به هاشمی رفسنجانی رای بدهیم چون این تصور وجود دارد که ممکن است او مساله اتمی را با خارج به سازش برساند یا کمی مدیریت اقتصادی جامعه را سامان بدهد. بهترین چیزی که در نظر گرفته شده همین است. اما این هم بخش دیگری از واقعیت است؛ در زمان او بیشترین کشتارها به خصوص در کردستان صورت گرفت. مردم کرد چطور به او رای بدهند؟ اگر ما بخواهیم آنها رای می دهند؟ نه، رای نمی دهند. رهبران جنبش کردستان به دست اینها کشته شدند. مردم به اینها رای نمی دهند.

میز گرد زمینه ها و موانع همگرایی جمهوری خواهان ایران

در ابتدای برنامه ناهید جعفرپور، از اعضای گروه ارتباطات جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران طرح پیشنهادی گروه ارتباطات جمهوری خواهان دمکرات و لائیک را برای همگرایی جمهوری خواهانی که خواستار جدایی دین و دولت و گذار مسالمت آمیز از نظام حاکم به دمکراسی هستند قرائت کرد.

پس از آن، میزگرد دوم سمینار روز اول با حضور مهرداد درویش پور از جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران، کمال ارس از جبهه ملی ایران در اروپا، بیژن حکمت از سازمان جمهوری خواهان ایران، مجید زربخش از شورای موقت سوسیالیست های ایران، علی صدارت از مجامع اسلامی ایرانیان در خارج از کشور، مسعود فتحی از اتحاد جمهوری خواهان ایران و پرویز مختاری از اتحاد برای پیشبرد سکولاردمکراسی در ایران، با موضوع بررسی زمینه ها و موانع همگرایی جمهوری خواهان ایران برگزار شد.

مهرداد درویش پور: امکان پذیری همگرایی جمهوری خواهان

در این میزگرد ابتدا مهرداد درویش پور، عضو شورای هماهنگی جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران با اشاره تاریخی به گردهمایی های پیشین جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک گفت: "قراری که در گردهمایی موسس جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک تصویب شد این بود که ما بتوانیم یک همگرایی بین گروه هایی داشته باشیم که به جمهوری اسلامی نه می گویند. پیرو آن طرح، ما مدت ها بعد ۹ گروه جمهوری خواه را گرد هم آوردیم و تلاش کردیم همگرایی مورد نظر را با این گروه ها دنبال کنیم. مجموعه این ۹ گروه در زمینه حقوق بشر

توانست با انتشار بیانی‌ه‌های مختلف ایفای نقش کند. اما در زمینه استراتژی این گروه‌ها متفاوت بودند بنابراین ما نتوانستیم از حوزه حقوق بشر فراتر برویم. در دور دوم اما ابتکاری را آغاز کردیم تا بر اساس آن جریان‌های با هویت جمهوری خواهی مساله همگرایی را به طور جدی تر و نه فقط در حوزه مسائل مرتبط با حقوق بشر دنبال کنند. علاوه بر این در پی آنیم با ده گروه جمهوری خواه دیگر کنفرانس‌های بزرگ جمهوری خواهی را سازمان بدهیم

او اختلاف نظر جمهوری خواهان بر سر همکاری با گروه‌های اتنیکی را یکی از مسائلی عنوان کرد که مانع از همگرایی گروه‌های مختلف جمهوری خواه شده است. درویش پور در اینباره افزود: "این عدم تمایل آنها گاه به دلیل موضع گروه‌های اتنیکی درباره دخالت خارجی است و گاه از این منظر که گروه‌های اتنیکی از منظر جمهوری خواهان به یکپارچگی ایران نگاه نمی‌کنند. از سوی دیگر در میان گروه‌های جمهوری خواه، سه استراتژی متفاوت سرنگونی طلبی، تحول طلبی و اصلاح طلبی وجود دارد و همین تفاوت در استراتژی‌ها گاه مانع از همگرایی می‌شود. با اینهمه هیچ نیروی سرنگون طلب جمهوری خواهی را تا به حال ندیده ایم که به خاطر سرنگون طلب بودن با سلطنت طلبان همگرایی ایجاد کند بلکه به رغم تفاوت در این استراتژی‌ها هنوز امکان همگرایی گروه‌های جمهوری خواه با یکدیگر وجود دارد".

درویش پور در بخش دیگری از سخنان خود به تشریح تفاوت بین سه استراتژی تحول طلبی، اصلاح طلبی و انقلابی (سرنگون طلبی) پرداخت و گفت: "در یک تقسیم بندی کلی می‌توانیم بگوییم ما یا خواستار اصلاح در نظام هستیم یا ساختارشکن هستیم و از این نظام می‌خواهیم عبور کنیم. اما اگر بخواهیم این نگاه را کمی خرد کنیم باید استراتژی تحول طلبی را از استراتژی اصلاح طلبی و انقلابی جدا کرد. یک نگاه کلاسیک هست که می‌گوید باید از انقلاب قهری برای درهم شکستن ماشین دولتی حمایت کرد. یک نگاه دیگری هم پروژه شان کاملاً رفرمیستی و اصلاح طلبانه است که مهم نیست دینی باشد یا غیردینی. این رویکرد با استراتژی تاکید بر حق رای یا چانه زنی از بالا و در چهارچوب قانون اساسی تغییرات را دنبال می‌کنند. در کنار این دو نگاه، تحول طلبی یک سنتز دیگر است. یعنی نیرویی که خواستار تغییر نظام است اما بر تحول مسالمت آمیز انگشت می‌گذارد و به جنبش‌های اجتماعی در جامعه مدنی هم توجه می‌کند و می‌کوشد خود را از این دو انگاری کلاسیک دور کند".

او تاکید کرد: " در میان نیروهای جمهوری خواه هر سه گرایش به چشم می خورد اما بیشتر آنها تحول طلبند. در میان جمهوری خواهان لائیک و دمکرات من شخصا هم گرایش تحول طلبی را می بینم هم برخورد سرنگونی طلب را. اما چنین نیست که کل اتحاد جمهوری خواهان تحول طلب هستند، بلکه بخشی آشکارا اصلاح طلبند. کسانی که نامه به آقای خامنه ای می نویسند تا به مسئولیت خود عمل کند و از او انتظار هدایت جامعه در مسیر مناسب را دارند شوخی بزرگی خواهد بود که از آنها به عنوان نیروی تحول طلب سخن بگوییم. این گونه افراد از اصلاح طلبان هم عقب تر ند.".

بیژن حکمت: سازمان واحد جمهوری خواهان

بیژن حکمت، از مسئولین سازمان جمهوری خواهان ایران و از دیگر سخنرانان این میزگرد از چند گرایش موجود در میان جمهوری خواهان سخن گفت و تاکید کرد که هویت همه این گرایش ها جمهوری خواه است. او بحث خود را به این شکل ادامه داد: " وقتی از همگرایی جمهوری خواهان حرف می زنیم دو مساله را در نظر داریم. از یک طرف این گروه ها چگونه می توانند با وجود اختلاف نظرهای سیاسی به یک نیروی گسترده در خارج از کشور تبدیل شوند؟ دوم؛ اگر ما بتوانیم یک اتحادی از آنها به وجود بیاوریم این جریان چگونه می تواند با احزاب دیگر برای رسیدن به اهداف مشترک همکاری کند".

او با مقایسه سازمان های توده ای داخل کشور و گروه های سیاسی خارج از کشور افزود: " سازمان های توده ای در داخل کشور متکی به مردمی هستند که در روند همکاری و مبارزه سیاسی روزمره شان به احزاب سیاسی می پیوندند. در حقیقت افرادی که در این احزاب حضور دارند نماینده اجتماع هستند. اما در خارج از کشور اینطور نیست و اعضای احزاب بخشی از جامعه را نمایندگی نمی کنند. در نتیجه نمی توانند سیاست ورزی کنند. سیاست ورزی در خارج از کشور مخصوص سازمان های کادر است. کادرهایی که از حد معینی از تجربه و علم سیاسی برخوردارند اما نمی توانند سازمان گسترده ای درست کنند و سیاست هایشان را به افرادی محدود کنند که احتمالا فقط می توانند هوادار باشند. از این رو من فکر می کنم ما تا سطح دفاع از جنبش های اعتراضی و اعتراض به سرکوب حقوق بشر می توانستیم همیشه با هم توافق کنیم اما از این سطح که فراتر می رفتیم اختلاف نظرها مانع از همگرایی می شدند".

حکمت در بخش دیگری از صحبت های خود از ضرورت ایجاد یک سازمان

جمهوری خواهی برای شکل بخشیدن به پروژه همگرایی جمهوری خواهان سخن گفت و تصریح کرد: " ما می توانیم با هم بر سر گذار مسالمت آمیز از جمهوری اسلامی متحد بشویم و این کار را با ایجاد یک سازمان گسترده پی بگیریم. اینکه برای رسیدن به این هدف باید انتخابات آزاد یا انقلاب مسالمت آمیز صورت بگیرد یک بحثی است که باید با احزاب مختلف درباره آن گفتگو شود. در اصل این احزاب و سازمان های سیاسی هستند که می توانند برنامه داشته باشند، پای توافق با احزاب ملی و قومی بروند و با هم به تعامل هایی در این زمینه برسند. یک جنبش گسترده این امکان را نخواهد داشت".

او تشکیل سازمان واحد واحد جمهوری خواهان را درگرو پیشبرد مدل های جدیدی از سازمانیابی دانست که بر پایه تشکیل انجمن های شهری جمهوری خواهی استوار باشد که بیشتر برای کف مطالبات جمهوری خواهان در خارج از کشور به بسیج مبارزه می پردازد.

علی صدارت: عدم باور به لائیسیته از موانع اصلی همگرایی جمهوری خواهان

علی صدارت، عضو مجامع اسلامی ایرانیان و از دیگر سخنرانان این میزگرد در ابتدا با تاکید بر اینکه خود را به عنوان اپوزیسیون معرفی نمی کند گفت: "من خودم را اپوزیسیون معرفی نمی کنم. من یک فعال سیاسی هستم که برای استقرار دموکراسی در کشورم فعالیت می کنم اما هویتم را در ضدیت با خامنه ای و احمدی نژاد تعریف نمی کنم". او در ادامه، عدم اعتقاد در کردار و رفتار و گفتار به لائیسیته را یک مانع بزرگ در مسیر همگرایی جمهوری خواهان عنوان کرد و افزود: "اگر کسی اعتقاد به لائیسیته نداشته باشد یکی از پیش زمینه های همکاری با جمهوری خواهان را دارا نیست و این مساله همگرایی را با مشکل مواجه می سازد". علی صدارت همچنین از تحریم انتخابات دفاع کرد و تاکید کرد علاوه بر لائیسیته می بایست بر ضرورت عبور از نظام با تکیه بر حفظ استقلال و یکپارچگی کشور و مرزبندی با بدیل سازی توسط قدرت های بیگانه و مداخله خارجی پافشاری کرد و از خط قرمزها برای همکاری سخن گفت.

کمال ارس: دشواری های همکاری های ۹ جریان جمهوری خواه

در ادامه این میزگرد، کمال ارس، از اعضای جبهه ملی ایران در اروپا، با اشاره به تجربه همکاری ۹ سازمان جمهوری خواه که از نظر او تجربه مثبتی نبوده است گفت: " این سازمان ها قبل از اینکه یک بحث کافی درباره زمینه همکاری به وجود بیاید شروع به همکاری

کردند و در این راه مشکلات فراوانی با هم داشتند. به طوری که بیانیه هایی که با هم دادند در سطح بیانیه های سازمان های مدنی بود که از حقوق بشر دفاع می کنند و چیزی بیشتر از این نبود. اینکه جمهوری خواهان می خواهند همگرایی کنند یک ایده کلی است. مثلا حزب کمونیست کارگری خودش را جمهوری خواه می داند اما تعریف دیگری از دمکراسی دارد. از طرف دیگر جمهوری خواهانی هستند که در مرز سیال بین اپوزیسیون نظام جمهوری اسلامی و اپوزیسیون در نظام جمهوری اسلامی قرار دارند. این موضوع خیلی مهم است و این مرز باید روشن باشد. البته اینگونه نیست که هر فردی که در چارچوب نظام جمهوری اسلامی با استبداد مبارزه می کند ما او را قبول نداریم و تقبیحش می کنیم. اتفاقا ما فردی را که در این راه مبارزه کند تایید هم می کنیم. اما مساله همگرایی با آن بخش از اپوزیسیون جمهوری اسلامی برای ما مطرح نیست. سازمان هایی هم که چنین تمایلاتی در اعضای آنها وجود دارد باید یک روز تکلیف خودشان را روشن کنند. این سازمان ها نمی توانند خود را در این بخش سیال قرار بدهند"

کمال ارس تصریح کرد که اپوزیسیون جمهوری خواه و لائیک باید اصولی را مطرح کند و درباره آن اصول تا جایی که ممکن است توافق داشته باشد و روی این اصول بماند و آن را هیچ وقت مورد سوال قرار ندهد. بنابراین مفهوم جمهوری خواهی هم باید در این رابطه تدقیق بشود.

پرویز مختاری: شکل گیری دو تشکل بزرگ جمهوری خواهی، بدعتی نوین
پرویز مختاری، از اعضای اتحاد برای پیشبرد سکولار دمکراسی در ایران علت پراکندگی ها در جنبش جمهوری خواهی ایران را اینگونه توضیح داد: "تشکیل دو جریان جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران و اتحاد جمهوری خواهان ایران

در یک دهه پیش در شرایط موجود نوعی بدعت به شمار می آمد. تشکل های سیاسی در ایران عمدتاً یا شخصیت محور بودند یا ایدئولوژی محور. همه ما می توانیم نقش ایدئولوژی را در تشکیل سازمان هایی مثل فدائیان اسلام و مجاهدین خلق درک کنیم. اما این دو سازمان نه شخصیت محور بودند نه ایدئولوژی محور. از این رو تشکیل آنها این یک گام به پیش بود اما گام های دیگر به سمت جلو برداشته نشد. تنها طرح مساله جمهوری خواهی نمی توانست به سازمان گرایی عملی منجر شود. نکته دیگر اینکه هر دو سازمان توانایی نداشتند گفتمان های دمکراتیک را حول مسائل مورد نظرشان شکل بدهند. به محض اینکه موضوع از مباحث حقوق بشری می گذشت و به مطالبات سیاسی می رسید بحث بالا می گرفت. در نتیجه اینها تبدیل شدند به سازمان هایی که

فقط بیانیه صادر می کردند

مسعود فتحی: خواهان گذار مسالمت آمیز از نظام هستیم

مسعود فتحی، از مسئولین اتحاد جمهوری خواهان ایران در ادامه این میزگرد سخنان خود را اینگونه آغاز کرد: "وقتی از همگرایی حرف می زنیم باید از همگرایی نیروها بر اساس موجودیت آنها سخن بگوییم. اتحاد جمهوری خواهان وقتی تشکیل شد دو هدف داشت. نخست، استقرار جمهوری عرفی که گاه از آن به عنوان سکولار و گاه لائیک دمکرات تعبیر شده است. دوم، درباره همکاری اش با نیروهای دیگر اینگونه مطرح شد که سیاست ما اتحاد نیروهای جمهوری خواه است و همکاری و همسویی با نیروهایی که از عناصری از جمهوری خواهی دفاع می کنند، بنابراین گروهی از جمهوری خواهان بر این دومی تاکید دارند و گروهی بر هدف اول. اما به نظر من استراتژی ما بخش اول است. بنابراین اتحاد جمهوری خواهان ایران هدفش را تغییر بنیادین ساختار سیاسی در ایران قرار داده است. همه ما بر گذار مسالمت آمیز از جمهوری اسلامی تاکید داریم و البته این به معنای شکستن و درهم کوبیدن آن نیست. این استراتژی در جمهوری خواهان تغییر نکرده و افراد دیگری که این را دنبال نمی کنند نمی توانند این استراتژی را زیر سوال ببرند."

✘ مجید زربخش: ضرورت راه کاری مشترک در زمینه معضل قومی/ملی در ایران

مجید زربخش، از اعضای شورای موقت سوسیالیست های چپ ایران دلیل پراکندگی در میان گروه های جمهوری خواه ایران را برخی مسائل دانست که در درون اپوزیسیون بدون پاسخ مانده و آن هم مساله قومی و ملی در ایران است تا جایی که به گفته او این گروه ها به دلیل این مشکل بزرگ حتی نتوانسته اند با گروه های دمکرات کردستان و کومله به توافق های لازم برسند.

او در ادامه بر وجود اختلاف نظرهای جدی در سازمان های مختلف جمهوری خواه اشاره کرد و گفت: "این عدم همگرایی از سوی دیگر به چگونگی برخورد ما با مشکلات برمی گردد. ما چگونه با اختلافات و مشکلات برخورد می کنیم؟ آیا به رغم اختلافات، آمادگی کار مشترک داریم یا در این مسیر سد ایجاد می کنیم؟ این اختلافات شامل مواردی همچون چگونگی برخورد با جمهوری اسلامی، چگونگی گذار از جمهوری اسلامی و چگونگی برخورد با مداخله خارجی می شوند. اما این اختلاف نظرها به هیچ وجه نباید عامل جدایی سازمان های مختلف باشند.

ذهنیت ما در نحوه برخورد با اختلافات یک سد غیرقابل عبور در مسائل کوچک و بزرگ ایجاد کرده است. این ذهنیت، بازمانده ذهنیت و نگرش دوران جنگ سرد است که ما همه چیز را بر اساس آن قطب بندی می کنیم. فقط در چند زمینه جمهوری خواهان نمی توانند با هم کار کنند و در زمینه های مختلفی نه فقط می توانند کار کنند بلکه امکان تشکیل یک جبهه بزرگ جمهوری خواهی هم امکان پذیر است".

مجید زربخش اختلاف نظر اساسی بین جمهوری خواهان را مساله جدایی دین از دولت عنوان کرد و افزود: " کسانی که آمیختگی دین و دولت را به اشکال مختلف توجیه می کنند طبعاً امکان همکاری در چارچوب یک سازمان با آنها ناممکن است. همچنین کسانی که توجیه گر دخالت خارجی به اشکال مختلف هستند طبعاً با کسانی که در اندیشه استقلال ایران هستند نمی توانند همگرایی داشته باشند"

تصویب طرح تحریم انتخابات و طرح همگرایی جمهوری خواهان در گردهمایی پنجم

روز شنبه گردهمایی پنجم جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران رسماً آغاز به کار کرد. در این روز پس از انتخاب هئیت رئیسه و تصویب دستور کار روزهای شنبه و یکشنبه چند سند سیاسی ارائه شده به گردهمایی به بحث گذاشته شد و پیام همبستگی سازمان های جمهوری خواه به گردهمایی قرائت شد. میهمانان از جمله بیژن حکمت از سازمان جمهوریخواهان ایران، مهدی فتاپور، مریم سطوت و مسعود فتحی از اتحاد جمهوری خواهان ایران، محمد مصری از حزب کومله، علی صدارت از مجامع اسلامی ایرانیان در خارج از کشور، علی پور نقوی و مجید عبدالرحیم پور از سازمان فدائیان اکثریت، کمال ارس از جبهه ملی، نادر عصاره از سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران و مجید زربخش از شورای موقت سوسیالیست های چپ فعالانه در بحث ها شرکت داشتند و روند گردهمایی و گفتگوها را مثبت و امید بخش دانستند. نخستین سندی که مورد بحث قرار گرفت بیانیه سیاسی پیشنهادی به گردهمایی بود که در آن شرکت جمهوری خواهان دمکرات و لائیک را در انتخابات پیش رو رد کرده بود و بر ضرورت عبور مسالمت آمیز از نظام جمهوری اسلامی پافشاری داشت.

سند دیگری که مورد بحث قرار گرفت، منشورسیاسی برای به روز کردن مبانی پایه ای این جریان بود که در آن علاوه بر تکرار دیدگاه های پیشین بر ضرورت گشودن دیالوگی ملی برسر معضل ستم اتنیکی در ایران و جستجوی راه حلی مبتنی برعدم استفاده از خشونت در پاسخ به این

مسئله تاکید داشت. همچنین در این منشور تاکید بر مسئله محیط زیست و عدالت اجتماعی از جمله نکات پیشنهادی جدید برای به روز کردن مبانی پایه ای این جریان به شمار می رود. در سند ساختار نیز، تغییراتی برای بهبود فعالیت تشکیلاتی جمهوری خواهان ارائه شد. در پایان هر یک از گفتگوها، کمیسیونی برای وارد کردن پیشنهادات تشکیل شد تا در روز یکشنبه به تصویب رسد.

گردهمایی موفق شد در روز شنبه طرح "همگرایی و اتحاد عمل جمهوری خواهان" را مورد تصویب قرار دهد. در این سند ضمن اشاره به وضعیت فلاکت بار و مخاطره آمیز ایران و از جمله تشدید سرکوب پلیسی و تهدیدات نظامی و تحریم های اقتصادی، به "ضرورت ایجاد بلوک نیرومندی از گروه های متنوع اپوزیسیون جمهوری خواه با پیشینه و افق های فکری و سیاسی گوناگون، می تواند در تقویت راه حل دمکراتیک که خواستار گذار مسالمت آمیز از استبداد دینی حاکم به نظامی جمهوری مبتنی بر جدایی دین و دولت است نقش مهمی ایفا کند" اشاره شده است. در طرح پیشنهاد شده است "برای بررسی چگونه گی امکان برون رفت از وضعیت کنونی، پایان بخشیدن به استبداد دینی حاکم و گذار به دمکراسی در ایران، و بررسی زمینه ها و موانع همگرایی جمهوری خواهان، می بایست برای برگزاری کنفرانس های بزرگ زنجیره ای جمهوری خواهان گام برداشت".

این سند که با افزودن نکاتی کلیت آن مورد تصویب قرار گرفت تاکید بر آن دارد که حضور هرچه بیشتر گرایشات متنوع جمهوری خواه در این کنفرانس ها، در گرو آن است که عام ترین پایه های موازین جمهوری خواهان - جمهوری، دمکراسی و جدایی دین و دولت از یکدیگر بر پایه موازین جهانی حقوق بشر - کارپایه این گردهمایی ها باشد. کم ترین هدف این پروژه می تواند سازماندهی دیالوگ سالم بین گرایشات گوناگون جمهوری خواهی باشد و در بهترین حالت می تواند به ابزار همگرایی و نزدیکی بیشتر جمهوری خواهان و یا بخش های بزرگ تری از آن بدل گردد".

گردهمایی از ابتکار گروه ارتباطات جنبش جمهوری خواهان دمکرات و لائیک ایران که مدتی است گفتگوهای را به منظور همکاری های فشرده تر با ۳ جریان جمهوری خواه دیگر (اتحاد جمهوری خواهان ایران، اتحاد براب پیشبرد سکولار دمکراسی و سازمان جمهوری خواهان ایران) آغاز کرده است استقبال کرد و تاکید کرد پیشرفت این پروژه و

سازماندهی کنفرانس های پی در پی بزرگ جمهوری خواهان در گرو آن است که از تعداد هر چه بیشتر نیروهای جمهوری خواه برای سازماندهی و شرکت در این کنفرانس ها دعوت به عمل آید تا این دیالوگ ها و همکاری ها بتواند اثر و بازتاب اجتماعی درخوری در سطح کل جامعه ایران داشته باشد.

در این سند پیشنهاد شده است هیئت های نمایندگی از جریان های جمهوریخواه تشکیل شود تا امر همگرایی با اقدامات موثرتری همراه شود.

یکشنبه روز پایانی گردهمایی پنجم ، اجلاس کار خود را با گزارش کمیسیون ها و تصویب اسناد پیشنهادی ادامه داد.

ازجمله در بیانیه سیاسی بر تحریم انتخابات پیش روی ریاست جمهوری تاکید شد. در منشور سیاسی نیز پاسداری از محیط زیست و پاسداری و مراقبت از میراث های فرهنگی مور توجه قرار گرفت. علاوه بر آن در زمینه ستم اتنیکی در ایران بر پایبندی به زدودن ستم ها ، نابرابری ها و تبعیض های قومی، فرهنگی و زبانی و عدم کاربردخشونت در حل مسئله ملی- قومی و گشودن مباحثه ای ملی برای حل معضل اتنیکی در ایران و دفاع از مفاد اعلامیه حقوق اشخاص متعلق به اقلیتهای ملی یا قومی، دینی و زبانی تاکید شد. در زمینه زنان نیز از تلاش در راه دستیابی به برابری زنان و مردان و حقوق برابر آنان در همه عرصه های گوناگون به ویژه در نهادهای سیاسی ، اجرایی و قانونگذاری با خلق فرصت های ویژه از جمله سهمیه بندی تاکید شد. سند ساختار نیز با ایجاد تغییراتی در ساختار تشکیلاتی جدل تلاش کرد فعالیت های خود را بهبود دهد.

در لینک زیر می توانید گوشه هایی از مراسم سمینار روز اول را مشاهده کنید.

<http://www.youtube.com/watch?v=6mmCEm1P8Kg&feature=youtu.be>